

המקור בלימים

גליון שבועי לזיכוי הישיבות בני התורה
המקורבים לאורו של רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א
גליון ד' פרשת וירא התשע"ט

יסוד הזוסידות ||| פרק ב: אור רבינו - אור הגאולה!

יסודות זוסידות ברסלב מתבארים על סדר עירי ידידות' לרבי יצחק ברייטר הי"ד

ברוך השם אלוהי ישראל אשר לא השבית לנו גאולה,
והבדילנו מן תועי בדרכי אל, וקרְבָנו לְכִלְיוֹת שְׁבַעַת רוּעֵי יִשְׂרָאֵל:

"אשר לא השבית לנו גאולה", הוא מלשון הפסוק [ברות פרק ד פסוק יד]: "ברוך ה' אשר לא השבית לך גאולה" וכו', והכוונה בזה על רביז"ל שהוא עוסק בתיקון הנפשות כהכנה לגאולה, ומתחיל להאיר בהם אור של גאולה.

וכך מובא בחיי מוהר"ן [אות מג, בדברי המעתיק שם שהוא הרב מטשערין] 'ודע אחי המעין שבענין השיר חֲדָשׁ שִׁיתַּעַר לַעֲתִיד הַמְּבָאֵר בְּמֵאֵמֶר זֶה שֶׁהוּא בְּחִינַת הַקּוֹל הַמְּשַׁקֵּה אֶת הַגֶּן שֶׁשֶׁם גְּדִלִים כָּל הַרְיָחוֹת וְהִנְרָאוֹת שֶׁזֶה בְּחִינַת קוֹל הַמּוֹכִיחַ הַרְאֵי שְׂמוֹסִיף וְנוֹתֵן רִיחַ טוֹב בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹמְעִין תּוֹכַחְתּוֹ, שֶׁזֶה בְּחִינַת מְשִׁיחַ בְּחִינַת יְהוִי לְמַס עוֹבֵד עֵין שֶׁם, יֵשׁ בְּכָל אֵלֶּה סוּדוֹת עֲמֻקִּים וְגִבּוּהִים מְאֹד, סִתְרֵי נִסְתָּרוֹת רָצִין דְרָצִין נוֹרָאִים מְאֹד כְּמוֹבֵן מִרְמְזֵי הַקְּדוּשִׁים בְּשַׁעֲה שֶׁהִזְכִּיר הַפְּסוּק (רות ד), "בְּרוּךְ ה' אֲשֶׁר לֹא הִשְׁבִּית לְךָ גּוֹאֵל" וכו'.

ישמעתי שמתנועותיו הקדושות זכרונו לברכה אז ומנעמות הקול והנגון שאמר פסוק זה היה נראה כנותן בעצמו גם כן לשבח והודאה להשם יתברך שנתן להם גאולה קצה לעסק בתקון וגאולת נפשותם ובהמשכת רוחו של משיח על ידי המשכת תקונים נפלאים ונוראים כאלה. ואז בראש השנה הזה ספר מענין הנגון והשיר שיהיה העולם הבא של כל הצדיקים והחסידים, כמבאר במקום אחר. והמובן היה שזה שיר לבחינת השיר הקדש המבאר במאמר זה [וכן כתב ג"כ בספרו פרפראות לחכמה על ליקו"מ תניינא סימן ח אות כן], ועל פי דברים אלו יסד המחבר לשון זה של 'אשר לא השבית לנו גאולה' על רביז"ל.

ומובן מזה שעיקר עסקו של רביז"ל הוא להכין את אור הגאולה, ולהתחיל להאיר כבר עכשיו את אור הגאולה, וכן כתב בספר פרפראות לחכמה [בליקו"מ סוף סימן טו] שכל הליקוטי מוהר"ן סובב והולך על דרך זה, ועל המעיין לשים ליבו לזה, וז"ל 'אמר המחבר, באתי להעיר לב המעיין שישים לבו היטב למאמריו הקדושים ז"ל, שעל פי רוב מדברים מענין עולם התיקון ומהמשכת ההנהגה שלעתידי, ומהגאולה העתידה לבוא במהרה בימינו, וכן כל כיוצא בזה כי זה כל חפצו וכל ישעו ז"ל להאיר האמת בעולם, ולהמשיך הארה שלימה ואמתית מעין ההנהגה שלעתידי ואסדר לפני המעיין בקצרה מענין המאמרים הנ"ל שעל רבה בר בר חנה, ומהם יראה לדוגמא לשים לבו לכל שארי מאמריו שסובבים והולכים גם כן על קוטב זה, גם ישים לבו לעומק נפלאות המאמרים ומי הוא מדבר', ואחר כך מביא דוגמאות מחמש עשרה המאמרים הראשנים, ומבאר שעל דרך זה הוא כל תורתו ודרכו של רביז"ל.

ובודאי שענין זה הוא מסתרי סתרי ההנהגה העליונה ואין לנו שום השגה בזה, אך מכל מקום יש מקום להבין קצת את פנימיות הענין [באופן שסייע לנו לדעת את תפקידנו בעבודת ה'], עפ"י דברי האור החיים הק' הידועים שבמצרים לא ירדו לשער הנ' של הטומאה, ולכן בהר סיני לא השיגו את שער הנ' של הקדושה, אבל לעתיד לבוא נשיג את שער הנ' של הקדושה מחמת שבגלות האחרונה נעבור גם את שער הנ' של הטומאה, כי יהיה לנו את כח התורה ועל ידה נוכל לעבור את שער הנ' של הטומאה.

וז"ל האור החיים הקדוש [שמות פרק ג פסוק ח] 'ולצד שישראל לא נכנסו בני' שערי טומאה לברר אותו לא השיגו בחינת הקודש שכנגדו, והובטחנו כי לעתיד לבוא ישפיע בנו אל עליון תורת חיים שבשער החמשים והשגתו הוא באמצעות הגליות ובפרט גלות האחרון אנו משיגים הדבר. וטעם שנסתכנו ישראל במצרים בבירור שער הנ', לצד שלא היו בני תורה מה שאין כן דורות האחרונים באמצעות תורתם ישיגו ליכנס לשער הנ' ולהוציא בולעו מפיו, ואז ספו תמו בחינת הטומאה'.

ומבואר שכדי להשיג לעתיד לבוא את שער הנ' דקדושה, אנו חייבים לעבור את השער הנ' של הטומאה, וא"א לעבור זאת אלא בכח התורה, ולכא' מובן דהיינו בכח התורה שנמשכת משער החמישים שהיא זאת שיכולה להאיר לשער החמישים של הטומאה, כי כדי להינצל משער החמישים של הטומאה, צריך כח של קדושה של זה לעומת זה, והיינו הארה של תורה שנמשכת משער החמישים, ועל כן כיון שכדי לזכות לגאולה אנו צריכים לעבור את שער החמישים של הטומאה, עם כל הנסיונות הנוראים הכלולים בכך, אין ברירה אלא שירד גם אור של זה לעומת זה, דהיינו צדיק שיאיר הארה של תורה מאור הגאולה, מאור של שער החמישים, ואמנם כיון שאנחנו עדיין בגלות, על כן יש על זה הסתרה גדולה וכל עבודתנו היא מתוך בחירה ואתערותא דלתתא, ועל כן התיקון הוא גדול כל כך, אבל הדרכים והעצות בעצמם להתמודד עם הנסיונות של שער החמישים, הם רק כאלו שנבועות משער החמישים של הקדושה, שזה עצמו אור הגאולה.

מתוזדש'ים ||| זודשיות המקורבים

תמימי דרך? - אשרי!

כפי שעדכנו כעת עוסקים רבים מחסידי ברסלב בלימוד ו'הליכה' עם תורה א (בחלק א) - 'אשרי תמימי דרך'. זה הזמן' להצטרף ללימוד הנפלא ולזכות בכוח הרבים - שהרי 'אינה דומה מצווה הנעשית ביחיד למצווה הנעשית ברבים' - להבנות והשגות חדשות בתורת רבינו הקדוש!

ואכן, כאן בעלון ישנו מדור נפלא 'תמימי דרך' הממחיש לנו בס"ד בצורה חיה כיצד תורת רבינו מתפרשת באופן נפלא על כל מה שאנו עושים יום-יום ועל פרשת השבוע שבה אנו אוזחים!

כמו-כן בקו חניכי הישיבות - ברסלב, 'הקו של המקורבים' (שמוספרו: 077-31-40-331), ישנה שלוחה מיוחדת להליכה עם התורה (שלוחה: 43), שם ניתן להשאיר ולשמוע את הודעות החברים העוסקים בתורה זו, ולקבל דין מן דין באבה רבה. מחכים להודעות שלכם! אי"ה גם יעלו שיעורים בתורה הנלמדת בשלוחה זו.

כמו-כן, נשמח לקבל מהחברים (במייל המערכת) חידושים על תורה זו, שנדפיסם בעלון זה (בל"ג, כפי האפשר).

גם יצא לאור קובץ של תורה א' לפי תבנית 'משנה סדורה', צורה מאירת-עיניים, ניתן לקבלו במייל המערכת או להזמין דרך הפצת 'עלמא דאורייתא' במכשירי 'קהילות' (חפשו: עלמא).

* * *

ומענין לענין: המערכת מעונינת לפתח את קו הטל' של המקורבים בעוד שיעורים ותוכן, לכן נשמח לקבל את הודעותיכם בדבר הצעות לשיפור וייעול בקו הנ"ל.

"רק תחזיקו עצמכם יחד אזי תיהיו אנשים כשרים!" מערכת 'המקורבים'

השיעורים הקבועים!!						
ר	חודש	הדף	משנה	ליקוטי	ליקוטי	העמוד
ב	חשוון	היומי	ברורה	מוהר"ן	הלכות	היומי
א	יח	מנחות	עמוד	ח"א	ח"ה	בזוה"ק
ז	יח	עח	זרה	צד.	קעו	תיקוני
א	יט	עט	של,	צד:	קעו	הזוהר
ב	כ	פ	ד-ה	צה.	קעח	יט:
ג	כא	פא	ו-ז	צה:	קעט	כ:
ד	כב	פב	ח-יא	צו.	קפ	כ:
ה	כג	פג	א-ב	צו:	קפא	כא:
ו	כד	פד	ה-ו	צו:	קפב	כא:
ז	כה	פז	זרה	צו:	קפב	כא:

התורה הנלמדת בחבורת 'תמימי דרך' העולמית:
ליקוטי מוהר"ן, חלק ראשון, תורה א.

מרכבתו של מקום

ביאור העניין הוא כך:

המושכל הראשון הוא שיש שני מצבים שונים הסותרים זה לזה: א. מצב של דקות – שאז האדם 'פורש' מהעולם, ואין לו אליו שום שייכות, ועל ידי זה הוא מחובר ודבוק בהשם יתברך. ב. מצב של אדם פשוט – שנמצא בעולם ומחובר עמו, ואז אין לו אפשרות להיות דבוק בהשם יתברך.

אמנם כל המהות של ברית מילה, ועיקר חיידושו של אברהם אבינו הוא ההיפך הגמור מזה. והיינו: שדווקא אדם שנמצא כאן בעולם, עם גוף וחומריות, ויש לו עסק עם בני אדם על כל המשמעות שבכך – רק הוא יכול להיות דבוק בהשם יתברך בקשר בל ייפרד, ורק הוא יכול כביכול 'להעניק' להשם יתברך תענוג ונחת שאין לו משום נבוא גבוה ככל שיהיה.

כי רק מחמת שהעולם הוא מקום של חומריות, שמסתיר ומעלים את מציאות השם יתברך – אזי כשבכל זאת מתגבר האדם על כך, ומחפש מתוך מציאות העולם את שכינתו יתברך שנמצאת כאן בעולם, בכל דבר ודבר ובכל פרט ופרט – אזי הוא נותן 'מעצמו' כביכול מתנה להשם יתברך.

ואם כן, שלימות העניין הוא רק כשהאדם מתנהג בדרכי בני אדם, ומעורב בדעתו עם הבריות ונוהג כמנהגם באכילה ושתייה ופרנסה ושיחה וכו', ומתוך המצב הזה הוא מחפש להתחבר להשם יתברך, מתוך אמונה ברורה שהשם יתברך נמצא כאן ואפשר להתחבר אליו כאן ועכשיו. שכל זה הוא עניין ברית מילה – לחבר את הגוף וכל תאוותיו להשם יתברך.

* * *

וזה הפירוש 'מרכבה'. מצד אחד המרכבה של המלך הוא הדבר החשוב ביותר, כי בלא זה אין המלך יכול לנוע ממקום למקום, וגם אין ניכר מלכותו כשמגיע למקום זר [רק על ידי מרכבתו]. ומצד שני המרכבה הוא הדבר הטפל ביותר, כי אין לו שום החלטה לעצמו מה לעשות ולהיכן לנסוע, אלא רק לשרת את המלך, לכל מקום אשר יקח אותו.

ועניינו למעשה – הוא ההסכמה של האדם, לתת להשם יתברך להנהיג אותו כרצונו, והוא מוכן בדעתו ללכת לכל מקום ומצב שהשם יתברך רוצה להוליכו שם, בין בגשמיות ובין ברוחניות. ושם – באותו מקום ומצב – שהשם יתברך יביא אותו לשם, הוא יהיה 'מרכבת המלך' שמגלה את מלכותו.

זהו הביטול האמיתי להשם יתברך – לא להתעקש בדווקא על מצב מסוים, מתוך מחשבה שרק במצב הזה אפשר לעבוד אותו יתברך ולהידיבק בו, אלא להאמין ולדעת שבכל מצב ובכל מקום – יכול להיות דבוק אליו, ורק אז הוא 'מרכבה'.

ובזה מבאר מוהר"ת את הפסוק: 'וירא אליו ה' – היינו שנעשה מרכבה אליו יתברך, וזכה להידיבק בו. וכל זה היה דווקא 'באלונו ממרא' – כלומר, בהיכלי התמורות. בתוך העולם הזה שהוא מלא תמורות [בפרט אחר חטא אדם הראשון, שנשלח מגן עדן ונעשה 'להט החרב המתהפכת' המונע מהאדם את הדרך לעץ החיים], היינו שדווקא על ידי זה שיש כזה הסתרה ונסיון בעולם – זכה להתגלות השכינה ולהיות 'מרכבה אליו'.

* * *

ומוסיף לבאר את המשך הפסוק "והוא יושב פתח האוהל כחום היום", ובזה מתבאר איך כל אחד יכול לזכות לזה.

והיינו שכאשר אדם רוצה לזכות לזה, להתקרב להשם יתברך ולהיות דבוק אליו - דווקא אז מתגברים עליו הנסיונות, והיצר בוער בקרבו יותר מאשר לפני כן, ונדמה לו שלא רק שלא התקרב אלא עוד התרחק, וזהו 'כחום היום' היינו שחום היצר הרע בוער בקרבו מאד, ומרגיש שאין לו שום יכולת להכניעו ולהתקרב להשם יתברך.

אך באמת אין זה אלא נסיון - מחמת שבאמת הוא עומד על 'פתח' הקדושה, ועומד להיכנס לשם ולהיות קרוב להשם יתברך ודבוק בו, עם כל התענוג והשמחה שבכך, ודווקא לכן מתגבר עליו היצר הרע כל כך.

ולכן, כאשר מרגיש האדם את התגברות היצר, צריך לדעת שדווקא כעת הוא עומד על 'פתח' הקדושה, והעצה היא להתעקש ולהישאר על עמדו, ולא להתבלבל מכך שמרגיש 'כחום היום', אלא ימשיך להיות 'יושב על הפתח' ולרצות ולהשתוקק להתקרב להשם יתברך [גם אם דמה להיפך], ורק אז, כשזוכה להתעקש על זה, ולא להניח את מקומו, כמו שכתוב 'אם רוח המושל (היצר הרע) תעלה עליך – מקומך אל תנח', אז יזכה שיהיה 'וירא אליו ה'", כמו שזכה אברהם אבינו.

ומובן שכל זה אינו רק פעם אחת, אלא בכל יום ובכל זמן מחדש, וכן בכל פעם שרוצה לעלות מדרגה לדרגה – צריך להתנסות בעניין זה, ולהיות עקשן לישב על הפתח אפילו אם הוא 'כחום היום', עד ישיקף וירא אליו ה' משמים. ובמצב כזה צריך לבטל כל חכמותיו וחשבונותיו לגמרי כאילו אין לו שם, וכאילו אינו קיים, רק להיות משועבד אל האמת, עד שיזכה לזה.

לאחר שבפרשת לך נתבאר תחילת כניסתו שלך אברהם אבינו לעבודת המקום עד שזכה למצות ברית מילה, ממשיך הכתוב בפרשת וירא לספר את סיפור חייו עד ללידת יצחק ועקידתו.

* * *

פתיחת הפרשה היא פלא, ולכאורה אין לה עניין עם ההמשך. כי הפרשה מתחילה עם סיפור המלאכים שבאו לאברהם לבשרו על לידת יצחק, ואחר כך על הפיכת סדום [ואחר כך מעשה אבימלך, ולידת יצחק]. אך הפסוק הראשון הוא כאילו עומד בפני עצמו, ומספר "וירא אליו ה' באלוני ממרא", ואין לזה שום התייחסות בהמשך [מלבד כשאמר 'אל נא תעבור' שלדברי רש"י נתכוון לדבר כלפי שכינה, וגם אז לא נמצא המשך לדברים לאחר מכן], ולכאורה אין שום שייכות בין פסוק זה לבין המשך הפרשה.

וגם הפסוק בעצמו אינו מבואר: א. לא כתוב כלל לאיזה מטרה נראה אליו ומה דבר אליו ה' (רמב"ן). ב. לא נכתב 'אל מי' נראה ה', אלא רק בלשון נסתר 'אליו' - וצריך להבין מתוך המקראות שבפרשה הקודמת שהכוונה לאברהם, ואין זה דרך המקרא (קדושת לוי). ג. גם לכאורה היה צריך לומר 'וירא ה' אליו', ולא 'וירא אליו ה' (אור החיים).

להלן נבאר בעז"ה עניין הפסוק, ומתוך כך נראה שפסוק זה הוא היסוד וההקדמה לכל הפרשה, ובפסוק זה נתבאר תמצית מהותו וחייו של אברהם אבינו [מאז מצות ברית מילה והלאה].

ביאור הפשט – רש"י והרמב"ן

בדברי רש"י מבואר [והוא מדברי חז"ל (ב"ר)] שהשם יתברך לא הגיע כדי לדבר אליו אלא לבקר את החולה, והרמב"ן מוסיף ומבאר שהוא ראייה 'למעלה ולכבוד לו', וכל זה הוא כגמול על מצות מילה שעשה, ומוסיף רש"י שלכן הזכיר הכתוב שם המקום 'באלוני ממרא' להורות שזו סיבת הראיה, ולכן היה דווקא באלוני ממרא מחמת שהוא נתן לו עצה על המילה.

והוא הפעם הראשונה מאז בריאת העולם, שהיה כדבר הזה – שנגלה ה' לאיזה אדם, לא בשביל שום דיבור או ציוו, אלא רק כדי לחבר הבא לבקר את רעהו, ולדרוש בשלומו. [ואחר כך היו עוד פעמים כאלו – בזמן הקמת המשכן שנראה אליהם כבוד ה', וכן בקריעת ים סוף שראתה שפחה על הים מראה שכינה, ועוד, כמבואר בדברי הרמב"ן].

ומובן מאד מדוע היה כל זה מיד אחר ברית מילה, כי זה מהות הברית מילה – לכרות 'ברית' בין שני אוהבים, שנותנים ומקבלים זה מזה כביכול [וכמו שנתבאר בהרחבה במאמר הקודם – פרשת לך לך, שאברהם אבינו היה הראשון שהאמין שיש דבר כזה בין השם יתברך לבני אדם, ושזה תכלית העולם]. ולכן קרא אברהם 'ידיד' ומזכירים זאת בברכת ברית מילה "אשר קידש יידיד מבטן וחקו בשארו שם".

הרחבת העניין – 'אור החיים' ו'קדושת לוי'

'אור החיים' הקדוש, מרחיב יותר את העניין, ובתחילה מעורר מניין למדו חז"ל שבא לבקר את החולה מחמת מצות ברית מילה, שכל זה אינו מרומז כלל בדברי הפסוק. ומוסיף עוד דבר פלא שמכאן ואילך לא נאמר עוד באברהם תיבת 'וירא', אלא רק 'ויאמר השם'.

ומבאר שבפסוק זה מתגלה שאברהם אבינו נעשה 'מרכבה' להשם יתברך, כלומר שנתאחד עמו ממש ומכאן ואילך נעשו כמקשה אחת כביכול, ועל ידי זה השיג כל הדרגות של נבואה בשלמות. ולזה זכה על ידי מצות ברית מילה, שאז נתגלה שם ה' בבשרו [וממילא מובן שמזה למדו חז"ל שבא לבקר על מצות ברית המילה]. ומבאר לפי זה הטעם שנאמר 'וירא אליו השם' ולא להיפך ['וירא ה' אליו'], כדי לרמז עניין זה. ובזה מובן מדוע לא נאמר יותר 'וירא' אצל אברהם, כי מכאן ולהלן הוא מצוי תמיד עמו 'עטרה לראשו' ואינו צריך להיראות אליו, אלא רק לדבר עמו (ועניין זה מרומז גם בדברי רש"י בסוף פרשת לך לך).

ובספר 'קדושת לוי' מבאר על פי זה הטעם שלא נזכר שמו של 'אברהם' – כי בהתגלות הזאת זכה אברהם אבינו לביטול מוחלט להשם יתברך במסירות נפש [שזה עניין הדם של הברית מילה, שמוכן למסור נפשו ולשפוך דמו להשם יתברך], עד ש'נתפשט שמו מן האותיות שלו', כלומר שביטל לגמרי את מציאותו, ונעשה טפל למציאות ה'.

לעובדא ולמעשה – ליקוטי הלכות

ובליקוטי הלכות מבאר העניין לעובדא ולמעשה איך יכול כל אחד לזכות לזה, ובזה יתבאר מהות העניין של 'מרכבה למקום', וגם יתבאר המשך הפסוק "והוא יושב פתח האוהל כחום היום" שבפשטות הוא שייך בעיקר להמשך הפרשה לגבי המלאכים שבאו אליו (וכמו שפירש רש"י), אמנם על פי מה שיבואר נראה שהוא שייך בדווקא לפסוק זה.

* * *

ליקוטי מוהר"ן – זה מדבר אלי!! זה לא סלוגן זה דרך זויים!!

עבודת היום || פנינים על סדר סדר היום והתפילה

אמונה

העיקר הוא להתחזק באמונה בכל פרט ופרט שעובר עליו, ועיקר האמונה הוא בזה עצמו שבכל מה שרואה יש פנימיות ואלקות, וזה עיקר בחינת שוית ד' לנגדי תמיד, מה שאדם רואה את השי"ת כל הזמן, בכל פרט ופרט בבריאה, וממילא כל מה שעובר עליו אינו מבלבל כלל את דעתו, כי יודע שהכל בהשגחה פרטית ובכל דבר יש פנימיות.

ונעתיק בזה מלשון מוהר"ת [בהל' פקדון ה"ד אות כא] שמאריך קצת בעניין האמונה הנ"ל ודבריו קילורין לעיניים וז"ל שם 'על כן עקר החקמה והשכל האמת הוא האמונה שהיא קל התורה כמו שכתוב, כל מצותיך אמונה, הינו שצריכים להתנהג בכל דבר על פי התורה הקדושה וכשנסתפל באיזה דבר ידע יאמינין באמונה שלמה שבודאי יש בזה הדבר שכל גדול ויכולין להכיר בזה הדבר גדולת הבורא יתברך ולהתקרב על ידי זה לה' יתברך. ואם יזכה לידע ולהבין בזה איזה שכל הנוגע בעבודת ה' יתברך מה טוב, ואם לאו יצמצם שכלו ויסמך על אמונה עד שיזכה שיזכר גופו כראוי אז יזכה להבין כראוי לו. אבל על כל פנים אפילו כל זמן שאינו מבין היטב השכל שיש בכל דבר, הוא מאמינין באמונה שבאמת יש בו חקמה ושכל גדול כי כלם בחקמה עשית והכל בשביל להתקרב על ידי זה לה' יתברך ולהכיר אותו יתברך על ידי זה כמו שכתוב, כל פעל ה' למענהו וכו'.

פי זה עקר הבחירה מה שאין מבינים וראים החקמה והשכל שהוא החיות אלקות שיש בכל דבר. כי אם היו הכל רואין זאת עין בעין בודאי לא היה שום בחירה, כי בודאי היו הכל בורחין בחקמה ושכל שהוא עקר עצם הטוב והנעימות של כל דבר אשר אין למעלה ממנו, ומי פתי יסור להשליך נעימות מתוך קצה ולהמשיך אחר עכירת וגשמיית עב. אך מחמת שה' יתברך בחקמתו העלים מהעולם החקמה שיש בכל דבר ואי אפשר להשיגו כי אם על ידי עבודה ויגיעה רבה בתורה ומצות, וגם אחר כך אי אפשר להשיג בזה העולם עד התכלית האחרון כי אם לעתיד לבוא שתמלא הארץ דעה וכו'. וכמו שכתוב (קהלת), גם את העולם נתן בלבם מבלי אשר ימצא האדם את המעשה אשר עשה האלקים מראש ועד סוף, ופרש רש"י, העולם חסר קתיב לשון העולם שהעלים מהבריות וכו'. וזהו: מבלי אשר ימצא האדם את המעשה אשר עשה האלקים מראש ועד סוף, הינו שגשבי כל דבר מראשו ועד סופו שהוא פנימיותו שהוא השכל שיש בו שהוא בחינת ראש בחינת וראשו מגיע השמימה, שגשבי אותו עד סופו שהוא חיצוניותו וגשמייתו, להשיג הכל איך מקשרים ומיחדים יחד. כי זה אי אפשר להשיג בזה העולם כי אם על ידי יגיעה גדולה בתורה ומצות וגם אחר כך אי אפשר להשיג בשלמות עד לעתיד אחר התחיה בעת הקבול שכן שאז נשיג ונדע כל מה שנעשה בזה העולם וכל מה שפנה ה' יתברך בבריאת העולם וכל אשר בו ובהנהגתו כל ימי עולם מראש ועד סוף. ועל כן מחמת שעתה אי אפשר להשיג ולהבין השכל שיש בכל דבר, על כן יש נח הבחירה. וישראל קדושים מאמינים במשה רבנו ובתורתו ובכל הצדיקים שאחריו והולכים בדרךיהם ומאמינים שבכל דבר יש בו פנימיות חיות אלקות שהוא השכל, יע"ש עוד.

* * *

על הפרשה || פנינים על פרשת השבוע

פתח האהל

"והוא יושב פתח האהל כחום היום" - מוהר"ת מאריך בענין זה בהלכות אישות [הלכה ד] ומבאר שזה יסוד גדול בעבודת ד' שאדם צריך להמתין ולשבת פתח האהל, היינו שגם כשהוא לא מצליח להיכנס אל הקדושה, אל יתיאש וילך ח"ו, אלא ישב וימתין בפתח האהל עד שיזכה להיכנס.

וז"ל שם 'זה, והוא יושב פתח האהל כחום היום'. ושיבה לשון עכבה זמן רב, כמו, 'ותשבו בקדש ימים רבים', הינו שזכה לזה שיתגלה אליו ה' על ידי שישב ונתעבב ימים רבים אצל פתח האהל, שהוא פתח הקדושה, שהוא בחינת מלכות שהיא מדרגה הראשונה שצריכין לעלות דרך שם עד שיבוא להשגת הנ"ל, שהיא נקראת פתח ושער כידוע, בחינת זה השער לה' וכו', אבל כשרוצין לכנס לשם, מתגברין ומתפשטין כנגדו הסטרא אחרא שהם היכלי התמורות מאד, וכל מה שהוא סמוך יותר אל הפתח, מתגברין ומתפשטין כנגדו מאד מאד, עד שיש הרבה שגבר היו אצל הפתח וחסרו, רחמנא לצלן, מחמת שלא ידעו שגבר הם אצל הפתח, או שמתפשטין כנגדו מאד מאד עד שקשה לו לשגבר, כמבאר מזה בדרךיו הקדושים [בלקוטי תניגא בסימן נא], אבל הוא יושב ונתעבב פתח האהל.

'כחום היום' זה בחינת התגברות חמימות היצר הרע, שעל זה נאמר, "איכה תרעה איכה תרביץ בצרהים". שאז זמן רע למרעה הצאן, כמו שפרש רש"י שם, כי צהרים בחינת חום היום, זה בחינת חמימות היצר שאז זמן רע לצאן קדשים שהצדיק רועה אותם והיום ילגשת אל הקדש, ורבים נתרסקו על ידי זה, רחמנא לצלן, כמו שכתוב, "עד שיפוח היום וכו'". כמו שפרש רש"י שם, עין שם, שהיו ישראל מקרביין להשם יתברך בגדלה ובכבוד עד שפוח היום, שהתגבר חמימות היום וכו', ועל ידי זה נחרב הבית, אבל מי שאינו רוצה להטעות את

עצמו וחושב על תכליתו הנצחי באמת אינו שב לאחור בשום אופן בעולם יהיה איך שיהיה, רק הוא יושב וממתין ומתעבב אצל הפתח ימים רבים כמה שיהיה, ואף על פי כן מניחין אותו לזכר לתוך הפתח וחסם היום לוהט אותו מאד ואף על פי כן אינו מניח את מקומו ויושב ומתעבב אצל הפתח האהל של הצדיקים והקשרים עד שירחם מן השמים, בבחינת והוא יושב פתח האהל כחום היום כנ"ל.

וזהו בחינת ויהושע בן נון נער לא ימיש מתוך האהל, והושע הוא בחינת התלמיד של הצדיק האמת שנקרא משה, כמו שכתב אדוננו מורנו ורבנו זכרוננו לברכה, שבכל מקום שיש רבי ותלמיד הם בחינת משה ויהושע ואהל מועד, ועל שם זה נקרא התלמיד והושע, על שם י-ה ושיעף, כמו שדפשו רבותינו זכרונם לברכה, הינו שכל חיותו ותוקתו הוא על כחו של רבו הצדיק שמתפלל עליו תמיד י-ה ושיעף, שהשם יתברך יושיעו מעצת הסטרא אחרא המתגברין ומשתטחין עליו בכל עת: וזה 'ויהושע בן נון נער' שאפילו קשהה בבחינת נער, בבחינת מעשי נערו, אף על פי כן 'לא ימיש מתוך האהל', כי אף על פי כן עמד אצל הפתח הרבה עד שדחק את עצמו לתוך האהל ולא מש מתוכו וכו'.

והנה אף שאין דבריו אמורים על התורה הזאת, אבל עולה ומובן מעצמו שזה עיקר היסוד של התורה הזאת, כי מצד אחד איש הישראלי צריך תמיד להסתכל על השכל שבכל דבר, אבל מצד שני אי אפשר לזכות מיד לאור השכל, ועיקר הדרך לזכות לאור השכל הוא רק על ידי בחי' נ' שהוא האמונה הפשוטה [שהיא בחי' מלכות, שזה עיקר בחי' פתח האהל כמבואר בלשון מוהר"ת הנ"ל], והאדם החפץ לזכות לקדושה, ולזכות לאור השכל שיאיר לו בכל דרכיו, מוכרח לישב בפתח האהל ולהמתין הרבה מתוך אמונה, שבודאי יש שכל בכל דבר אף אם אינו זוכה להשיג זאת בשכלו, וגם בזה עצמו שהוא בחושך והוא בפתח האהל ועוברים עליו כ"כ נסיונות ומניעות, גם בזה יש פנימיות ושכל, וע"י שאינו מתיאש והוא יושב על פתח האהל ומתחזק להמתין מתוך אמונה, ע"ז הוא מכין את הכל לזכות לאור השכל, [וזהו ג"כ מש"כ מוהר"ת שזה בחינת יהושע בן נון לא ימיש מתוך האהל, כי יהושע הוא בחי' לבנה שהוא בחי' נ' כמבאר במאמר, ויהושע ע"י שאחז את עצמו תמיד באמונה, ותמיד היה בבחי' לא ימיש מתוך האהל, ע"ז זכה להתאחד עם בחי' משה, ואז זכה להשגת השכל שהוא כל התורה שזכה ללמוד ממשה].

ובאמת אצל אברהם אבינו הרי היה זה במשך כל ימי חייו, שחיפש וחיפש ואע"פ שעדיין לא זכה להתגלות, וגם אחר שזכה להתגלות ד', אבל להתגלות בבחינת נבואה ממש מהשי"ת זכה רק אחר שנימוול, וכל זה הוא בחינה הנ"ל שישב פתח האהל מתוך אמונה פשוטה, וע"ז זכה בסוף להשגה נוראה בבחי' וירא אליו ד' [וזה היה דייקא אחר המילה שהוא ליום הח', וע"כ הוא מסוגל ביותר להארת בחי' הח'].

הכנסת אורחים של אברהם אבינו וקירוב השי"ת ע"ז

והנה אברהם אבינו הכניס אורחים, ואז כשרצו להודות לו אמר להם וכי משלי אכלתם, משל אלקי עולם אכלתם, שבחו והודו למי שאמר והיה העולם, ויל"ע למה עשה זאת דווקא בצורה כזו, ואולי יש לבאר זאת עפ"י דברי רביז"ל כאן, כי ע"י הצדקה הוא ג"כ בחי' חיבור הח' והנ', כי ח' ונ' הם בחי' חמה ולבנה, והעשיר והעני הם ג"כ בחינת חמה ולבנה, כי הלבנה עיקר אורה הוא מהחמה, וכך העני מקבל הצטרפותו מהעשיר וכשנותנים צדקה נעשה בזה ייחוד בחי' חמה ולבנה [וכן מבואר בספר נחת השולחן להרב מטשערין על תורה זו, בהל' צדקה], וע"כ דייקא בעת שנתן להם צדקה, אז הוא זמן מסוגל ביותר להאיר להם את בחי' החכמה והשכל האמיתי שהוא אור האמונה שמאיר בעולם.

וביתר עומק יש לבאר כי באמת כשאדם עוסק בתאוות ליבו אינו פנוי כלל להסתכל בשכל, כי הכסיל אינו חפץ בתבונה כי אם בהתגלות לבו, וממילא אין עם מי לדבר ולא יעזור להוכיח שיש מנהיג לבירה [כידוע ענין זה], לכן עשה זאת בצורה שזה לא יהיה סותר ל"התגלות לבם", אדרבא מעצמם ירצו להודות לו, ואז יפתח את עיניהם להבין שיש כאן פנימיות בכל העולם הזה, ובפרט בזמן שמוסוגל להארת החכמה וכו'.

אנשי סדום ותפלת אברהם עליהם

והנה כשם שאברהם אבינו עסק בחסד מופלא, כן הריפך ממש היה סדום, כי הם היו ממש בבחי' לא יחפוך כסיל בתבונה כי אם בהתגלות ליבו, וע"כ גם לא היטיבו לאחרים, וממילא היו רחוקים מאמונה ומשכל דקדושה, וע"כ נגזר עליהם כליה, ואברהם אבינו התפלל עליהם למצוא להם זכות, ולכאן הוא פלא גדול למה חיפש אברהם עליהם זכות, הרי הם באמת בהיפך מכל המציאות האמיתית של העולם שהוא בחסד, בבחי' "עולם חסד יבנה", והם כ"כ בהיפך מזה וא"כ למה שיהיה להם קיום בעולם, ואולי יתבאר העניין קצת עפ"י דברי רביז"ל כאן, כי אברהם אבינו ידע שיש פנימיות בכל דבר, וגם בכל אדם שנמצא בעולם יש פנימיות, ויש חן וחשיבות המיוחד לו שרק הוא יכול לתקן, ועל כן הוא הפסד גדול שיהיה להם כליה, רק צריך למצוא להם זכות ע"י הצדיקים שבתוכם, שיע"י יחזרו בסוף בתשובה, כי כל נפילתם הוא מחמת שנפל אצלם החן והחשיבות למקום הלא נכון, אבל בזכות הצדיקים שדרים שם, יחזרו הכל בסוף אל הקדושה, כי גם הרשעות הוא מחמת החן והחשיבות של הקדושה שנפל לשם, וכשיחזרו בתשובה הרי מזה עצמו יתעלה החן והחשיבות ויתפרק הכל לטובה.

עו"ד יעקב וינרוט הלך לעולמו בשבוע שעבר ביום שלישי בגיל 71 ממחלת הסרטן. בעשורים האחרונים וינרוט ביסס את מעמדו כאחד מבכירי עורכי הדין בישראל. אם לא הבכיר והמוכר מכולם. הפרקליט הבכיר ליווה כמה פרשות מרכזיות בהיסטוריה של המדינה.

בין עיסוקיו היה מרצה בכיר, את ההרצאה המשמעותית האחרונה בחייו העביר לפני כמה חודשים עו"ד יעקב וינרוט ז"ל בפני סטודנטים באולם הקונסרבטוריון בתל אביב שבה הוא פרש את משנתו ותפיסת עולמו. אותה הרצאה שהייתה כל כך חשובה לו, הייתה בעצם ההרצאה המשמעותית האחרונה בחייו כשהוא מדבר על משנת תורתו של רבי נחמן מברסלב זיע"א.

וינרוט בא לשם עם עשרות עמודים מודפסים, אבל דיבר מעומק מהלב. שעתים, לא פחות, ארכה ההרצאה. יותר משעה מספר וינרוט בכישרון ובלהט על טולסטוי, דוסטויבסקי, ויטגנשטיין, קאמי, אפלטון, ועל עוד הרבה פילוסופים שאפילו את שמותיהם אני לא מכיר. הוא דן בייאוש ובאבסורד ובחידולן של הקיום. בשלב מסוים הוא גם שואל-מתריס: "בעצם, למה לא להתאבד?"

"הרצאת הדברים שלי היום לא מתיימרת להיות הרצאה דידיקטית", פתח וינרוט. "אני לא בא ללמד אתכם משהו, אני לא בא לקבוע איזושהי אמת, אני לא בא להוכיח איזושהי תזה. זה בסך הכול מקבץ של חלק מזרם אסוציאציות, שנושא אותי בימים אלה של חודש אלול... זרם של מחשבות שלפי דעתי הוא בסיסי מאוד, חיוני מאוד".

אדם חולה בן 71, גופו מיוסר, ידיו רועדות, שואל את קהל הסטודנטים שלפניו מה הטעם בחיים האלה. אבל אז מגיע המפנה. השעה השנייה של ההרצאה היא כולה מענה מפתיע לשעה הראשונה.

"אז איך מוצאים משמעות לחיים? איך מגרשים את האבסורד? אני רוצה לקפוץ אל רבי נחמן מברסלב". וינרוט, הליטאי הגדול, השכלתן הגדול, הבוגר המפורסם של ישיבת פוניבז' ושל הפקולטה

למשפטים באוניברסיטת תל אביב, רוצה לדבר על רבי נחמן? כן כן. אבל הוא עושה את זה בינרוטית מדוברת: "אני רוצה שתדעו שאת תורת ברסלב מכירים באמת רק 40 50 איש. אולי 60. ברסלב זה לא לקפוץ ברחוב ולחלק ספרים. אני הגעתי אליה בשלב מאוד מאוחר של חיי, משום שאני גדלתי אצל הליטאים. הרב שלי, שאיש מכם בוודאי לא שמע עליו כי הוא לא היה איש פוליטי מעולם, היה הרב שמואל רזובסקי. הוא היה גדול האנליטיקאים שאני מצאתי. מה שלא היה קיים בשכל – לא היה קיים בכלל (א. ה. איני יודע מה בדיוק אמר עו"ד וינרוט, אך ברור וא"צ לומר שוודאי היה לו למן הגר"ש רגש עצום, עיין במכתב מאליהו שכתב שגם ביישיבת קלם שעבדו עבודה מאוד מסודרת היה רגש פנימי, כי בלי זה לא שייך עבודת ד', אלא שכונתו שבאופן החיצוני זה מה שזכו לקבל ממנו, את הגיון התורה).

אבל אדם הרי משתנה, ואני הגעתי לרבי נחמן מברסלב בשלב די מאוחר בחיי בנסיבות מאוד יוצאות דופן, ונדהמתי לראות איזה עושר יש בתוך התורה הזאת. אני יודע שלא תפתחו את זה, אבל מי שזה מעניין אותו שיסתכל בספר שנקרא ליקוטי מוהר"ן, תורה ס"ד. רבי נחמן בעצם אומר לנו: אף על פי שאתה לא יכול להבין את העולם בכוח השכל שלך, אתה יכול להשיג משמעות כלשהי במציאות, כשאתה עולה לדרגת האומנות. עזוב את המחשבה, ותחיל להיות אומן. והאומנות שר' נחמן מדבר עליה בדרך כלל היא השירה הניגון.

"כל אחד ואחד מאיתנו שמע וזו פעם אחת בחייו את המציאות כשירה. המציאות שרה לנו בהיפתח כותר של פרח, בפכפוף המים של החלל, בשחר העולה קמעא קמעא, בזהרורי השמש השוקעת, באוושת העלים, בדממת המדבר, בקולות מים רבים אדירים משברי ים, בצחוק של ילד, בדמיון של תינוק, בדרת השלג הראשון, בפסגת ההר ובענוותנות של הגבעה, בתהום רבה ובציוץ הציפורים".

והוא המשיך: "כל אחד ואחד מאתנו היה לו מומנט כזה שהוא ראה בו שירה. אלה דברים של יום יום שהחיים מזמנים לנו. אנחנו לא תמיד שומעים את

השירה הזאת בגלל שאנחנו רצים במרוץ החיים שמחריש את האוזניים שלנו. אנחנו לא מסוגלים לשמוע את השירה של המציאות, אבל המציאות שרה. אם תיקחו את כל המדענים ביחד – הם לא יוכלו לברוא יותר של פרח נפתח. אם תיקחו את כל הסופרים והמשוררים והאומנים, הם יוכלו לכתוב על האהבה – אבל הם לא יוכלו לכתוב אהבה. הדברים הכי פשוטים בחיים שלנו הם שירה".

ואז הוא עבר למרכיב השני שלמד מר' נחמן מברסלב: השמחה. יש לה קשר עמוק לניגון. "ר' נחמן הגיע למסקנה שהיא הפוכה מכל הפילוסופיה של הייאוש. הואיל והמגע שלנו עם הפרדוקס של המציאות יכול להתקיים רק באמצעות הניגון, והניגון עולה רק מתוך שמחה, והוא יוצר שמחה מתוכו בהיזון חוזר, הרי שהשמחה היא יסוד מוסד בהוויה שלנו. הייאוש לא פותר כלום. להפך. אדם חייב להיות שמח. איך מייצרים שמחה? מה זו שמחה של ר' נחמן? זה לשתות בקבוק וודקה? לר' נחמן יש קובץ של מעשיות, והקובץ הזה מתחיל במילים: 'אספר לכם איך היו שמחים'. כל המעשיות האלה באות ללמד אותנו כיצד אדם מגיע לשמחה. הוא מחייב אותנו לברוח מהייאוש. הוא רואה בייאוש בן ברית של השטן. הוא מצווה עלינו לשמוח. כי מתוך השמחה יעלה הניגון, ומתוך הניגון נוכל להיות במצב של איזשהו איחוד עם מציאות משמעותית".

במשך כמעט שעה וינרוט תיאר והדגים איך הניגון והשמחה הם-הם הבסיס להכול, עד לסיים: "מה שאני רוצה להגיד לכם, זה שהטעות הגדולה שלנו היא שאנחנו מחפשים תמיד איזשהו בסיס גדול, רצינולי, שעל פיו ננהג. אבל לא מהפילוסופיות הגדולות אנחנו נחיה, אלא מתוך הדברים הקטנים, התורות הקטנות, הדברים הפשוטים, שהם כל כך מובנים לנו. אתם יכולים לקחת את כל הספרייה בפקולטה לפילוסופיה. לא תמצאו בה גרגר אחד של משמעות. כי לא הפילוסופיה מולידה משמעות, אלא הדברים הקטנים. האדם הוא קטן. כל מה שהוא יכול לעשות זה לחיות את חייו הצנועים, הקטנים, ביושר, בכיבוד הזולת. כי זה כל האדם."

זכורות שיעורים ובתי-כנסת למקורבים!				
עיר	נושא השיעור	מנדי השיעור	יום ושעה	לפרטים
בני ברק	'תמימי דרך' הליכה עם תורה	לומדים בחבורה חברות חניכי הישיבות ב"ב	יום שני בשעה: 7:40 בערב	0548487317
בני ברק קרית הרצוג	ליקוטי הלכות	לומדים בחבורה	מוצאי שבת בבית פרטי בשעה: 10:00 ובכל ליל שבת מברכים	0548496139
בני ברק בית שמש	התחזקות	רבנים שונים	יום שני בערב לבחורים יום שישי	0548517128 0548528387
קרית ספר	בית מדרש 'נצח ישראל!'	תפילות \ שיעורים \ מלווה מלכה ועוד	בשעה: 11:00 בבוקר רח' מסילת יוסף 34	(מאחורי 'בר כ"ל')

ליצירת קשר, לתרומות, להנצחת שם, לקבלת הגליון באימייל, למוקדי הפצה, ולפרסום בגליון פנו לקו המקורבים: 077-31-40-331 (בכל האופנים יש לציין: עבור עלון הודעה בשלוחה: 72 או לאימייל: E0773140331@GMAIL.COM * * *

ניתן לתרום \ להזמין את הגליון עד לביטחם דרך מכשירי 'קהילות' בכל רחבי הארץ! וכן דרך קו 'קהילות': 0732757000 בשלוחה: 11318 (בכל האופנים יש לציין: עבור עלון המקורבים, וכשהתרומה היא דרך הטל' יש להשאיר הודעה לאחר מכן בקו המקורבים הנ"ל בשלוחה 72 על סך התרומה, ושהיא מיועדת לעלון זה) תזכרו למצוות! * * *

נשמח לקבל כל חומר לגליון ע"י שליחה לכתובת האימייל הנ"ל עד יום שני בערב בצירוף שם מלא ומיקום עיר! (אפשר שם וכתובת בדויים, ולציין זאת), עם זאת, אין התחייבות שהדברים יפורסמו, ואין לראות באי-פרסומם שום צד פגיעה (יתכנו הרבה סיבות. גם טכניות). בהצלחה!!

קו 'המקורבים' - זוזיכי הישיבות בני התורה המקורבים לאורו של רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א	
077-31-40-331	
שלוחה: 1	הודעות ועדכונים.
שלוחה: 2	לשמיעת הגליון הנפלא 'הקבוצ'.
שלוחה: 3	לשיעורים וכנסים שנמסרו למקורבים.
שלוחה: 4	1 - שיחת חברים \ הודעות מאזינים. 2 - להשאת הודעה למאזינים. 3 - לשלוחת 'הליכה עם תורה' - חברות תמימי דרך. 4 - למענה וייעוץ.
שלוחה: 5	סיפורי התקרבות וראיונות.
שלוחה: 6	1 - פניני ליקוטי מוהר"ן על התורה. 2 - שיעורים בליקו"מ. 3 - שו"ת ברסלב. 4 - שיעורים מכלל משפיעי אנ"ש. 6 - שיחות ומכתבי מוהר"א"ש. 7 - הזוה"ק בלשה"ק. 8 - דברי גדולי ישראל במעלת לימוד עמוד היומי בזה"ק.
שלוחה: 7	1 - שיעורים ברחבי הארץ. 3 - חברות ברחבי הארץ. 2 - להשאת הודעה לביקוש שיעור או חברותא.
שלוחה: 8	1 - קוי תוכן נוספים (מרכזיית): ברסלב \ פנימיות התורה \ האמונה). 2 - שירי ברסלב. 3/4 - שירים כלליים. 5 - שירי 'ירש'ו. 6 - תיקון הכללי בניגון.
שלוחה: 9	1 - שידור חי.
שלוחה: 0	0 - הודעות קבועות ונחוצות.